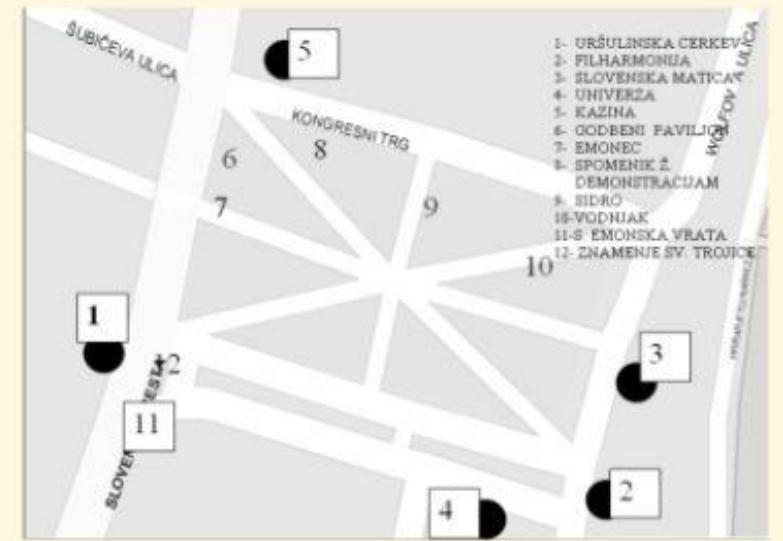

Kongresni trg

*kot presežek v prostoru
in času*

JOŽE PLEČNIK
(1872-1957)

... še naprej me je vleko po Wolfovi ulici in po diagonali čez park Zvezdo proti Nunski cerkvi. Šele ko sem stal

na podestu pred cerkvenim pročeljem, sem doživel pravečati naval harmonije med točko v Stolnici ... in točko, na kateri sem končno stal. Preblisnila me je hvaležnost ob misli, da je bil nekdo – ali cele generacije – toliko občutljiv, da je dopustil pomembni vizualni prostor, odločen za skrivno bivanje mestne celote. V naslednjem trenutku sem na vrhu baročnega znamenja, postavljenega v osi Nunske cerkve ... zagledal arhitektski trikotnik, obrnjen proti zemlji, kakršnega sem malo prej odkril na svodu Katedrale. (Pogačnik, M.: Ljubljanski trikotnik, 1988)

Raziskovalka ljubljanskega urbanizma Breda Mihelič navaja, da je Kongresni trg z Zvezdo najpomembnejša klasicistična urbana kompozicija v središču Ljubljane. Pravokotne oblike in osne orientacije v smeri vzhod zahod je vizualno orientiran na dominantno gradu za njim. Povezuje najstarejšo cesto (Slovensko cesto) skozi ljubljanska (Emonska) vrata - in eno od dveh najpomembnejših srednjeveških arterij, povezovalk med obzidanim mestom in njegovimi predmestji (Gosposka-Wolfova-Trubarjeva). Trg leži na stičišču rimske, baročne, klasicistične in moderne Ljubljane. Južna fasada trga poteka v liniji nekdanjega rimskega in srednjeveškega obzidja. Zahodno stran trga zapira monumentalna baročna uršulinska cerkev, na severozahodnem vogalu Zvezde pa stavba uršulinske gimnazije. Na severni strani Zvezde je gradbeno linijo določila parcelna meja nekdanjega kapucinskega samostana. Vzhodno stran trga in Zvezde zapirajo fasade predmestnih hiš, postavljene v ulično linijo stare predmestne Wolfove ulice. Po potresu zgrajena palača Slovenske filharmonije na vzhodni strani Kongresnega trga predstavlja pendant uršulinski cerkvi. (Suhadolnik, J.: Kongresni trg z okolico do Prešernovega trga, 2009)

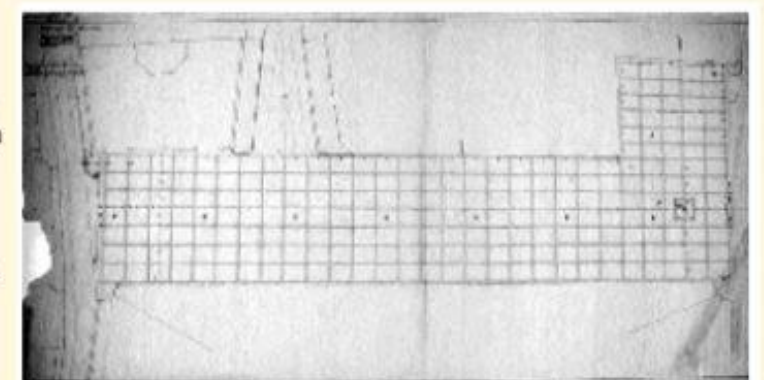
- PODROČJE RIMSKE EMONE
- EMONSKI OBRAMBNI JAREK
- PROMETNA ŽILA AQUILEA-EMONA-PETOVIO (SLOVENSKA CESTA)
- PODROČJE OBZIDANE SREDNJEVEŠKE LJUBLJANE
- SREDNJEVEŠKA PROMETNA ŽILA GOSPOSKA-WOLFOVA-TRUBARJEVA IZ OBZIDANE LJUBLJANE V PREDMESTJE
- PODROČJE KAPUCINSKEGA SAMOSTANA
- PREVLAJUJOČA LINIJA KONGRESNEGA TRGA: NUNSKA (URŠULINSKA) CERKEV OZ. CERKEV SV. TROJICE - FILHARMONIJA

Na prostoru porušenega kapucinskega samostana je bil leta 1821 v čast Ljubljanskega kongresa Svete alianse urejen Kongresni trg s parkom Zvezda, po katerem sta dobila trg in park tudi imeni.

Približno sto let kasneje so po Plečnikovih načrtih začeli s preurejanjem Kongresnega trga (1928) in Zvezde (1929). Kongresni trg med Uršulinsko cerkvijo in Filharmonijo so po Plečnikovih načrtih tlakovali z betonskim tlakom v rastru svetlejših betonskih plošč in temnejšimi obrobami. Os trga in fasad je bila poudarjena z znamenjem Sv. Trojice pred Uršulinsko cerkvijo in nizom starih mestnih svetilk.

Ljubljana bo leta 2011 z obnovo parka Zvezda in rekonstrukcijo ploščadi Kongresnega trga, spet dobila odprt mestni prostor, ki ga je oblikoval naš največji arhitekt Plečnik.

2. Jože Plečnik, Načrt preureditve Kongresnega trga, 1927 (ZAL, zbirka načrtov, mapa 02/1)

Zmagovalni projekt (avtorji: Gašparič udia, Juvanc udia, Prelovšek udia) v največji možni meri upošteva ohranjanje Plečnikove dediščine, ki je bila leta 2009 razglašena z Odlokom o razglasitvi del arhitekta Jožeta Plečnika v Ljubljani za kulturni spomenik državnega pomena (Ur. l. RS, št. 51/2009).

(<http://www.zvkds.si> in Žvanut, M: Plemiške zgodbe)